

Bruxelles, 28 aprilie 2026
(OR. en)

8311/26

CULT 47

NOTĂ

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Subiect:	Planul de lucru al UE în domeniul culturii 2027-2030 – <i>Schimb de opinii</i>

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor o notă de orientare din partea președinției privind subiectul sus-menționat, în vederea schimbului de opinii care va avea loc pe 12 mai 2026 în cadrul Consiliului (Educație, Tineret, Cultură și Sport).

Notă de orientare**Planul de lucru al UE în domeniul culturii 2027-2030: schimb de opinii****Cadrul și contextul**

Începând din 2011, planurile de lucru ale UE în domeniul culturii [denumite în continuare „planul (planurile) de lucru”] definesc prioritățile multianuale în domeniul culturii, ghidând cooperarea dintre statele membre, Consiliu și Comisie. Deși statele membre rămân responsabile pentru propriile politici culturale, aceste planuri de lucru au jucat un rol semnificativ în modelarea acțiunilor care sprijină, coordonează sau completează politicile culturale naționale și în abordarea unor aspecte relevante pentru industriile culturale și creative din întreaga Uniune Europeană, în conformitate cu rolul Consiliului în temeiul Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene.

Planurile de lucru își au originea în prima Agendă europeană pentru cultură, adoptată în 2007. Această agendă a marcat o etapă importantă prin definirea unei viziuni comune pentru cooperarea culturală între statele membre, prin stabilirea unor obiective comune și prin recunoașterea culturii ca factor-cheie al coeziunii sociale, al creșterii economice și al integrării europene. Planurile de lucru ulterioare au plecat de la această bază, transpunând prioritățile agendei în acțiuni practice și dezvoltând strategii adaptate la circumstanțele și nevoile în schimbare.

Planurile de lucru anterioare și domeniile-cheie prioritare

Până în prezent, au fost puse în aplicare patru planuri de lucru ale UE în domeniul culturii: 2011-2014, 2015-2018, 2019-2022 și 2023-2026. Fiecare plan a avut la bază planul precedent, consolidând principiul subsidiarității și răspunzând în același timp provocărilor geopolitice, economice și sociale emergente și actuale. Acțiunile și metodele de lucru s-au dezvoltat în jurul mai multor domenii-cheie prioritare, printre care:

- diversitatea culturală și dialogul intercultural;
- sprijinul pentru industriile culturale și creative în vederea stimulării creșterii economice, a inovării și a competitivității în cadrul industriilor;
- competențele și mobilitatea artiștilor și profesioniștilor;
- patrimoniul cultural și sustenabilitatea;
- cultura în relațiile externe/internaționale;
- statisticile culturale;
- cultura accesibilă și favorabilă incluziunii;
- coeziunea socială și starea de bine;
- egalitatea de gen.

Actualul plan de lucru al UE în domeniul culturii (2023-2026)

Actualul plan de lucru (2023-2026)¹ este structurat în jurul a patru priorități principale: (i) artiștii și profesioniștii din domeniul culturii, (ii) cultura pentru oameni, (iii) cultura pentru planetă și (iv) parteneriatele cocreative. Acesta a lansat 21 de acțiuni și a condus la rapoarte coordonate ale grupurilor de experți pe teme precum cultura și sănătatea, tranziția verde a industriei culturale și creative, relațiile culturale internaționale și rolurile bibliotecilor publice.

¹ JO C 466, 7.12.2022, p. 1-18.

În plus, planul de lucru a contribuit la definirea temelor prioritare pentru viitoarele președinții ale Consiliului UE. Aceste teme au ghidat conținutul concluziilor Consiliului, conferințele președinției și discuțiile informale la nivel ministerial. Cum contextele politice, economice și sociale externe – atât la nivel național, cât și internațional – pot face necesar ca agendele președinției să fie flexibile și adaptabile, actualul plan de lucru a stabilit o agendă politică orientată spre viitor.

Evaluarea preliminară și provocările abordate

Deși raportul final privind punerea în aplicare a Planului de lucru al UE în domeniul culturii pentru perioada 2023-2026 urmează să apară în iunie 2026, rezultatele evaluării preliminare² sugerează că planul de lucru continuă să servească scopului său principal de a oferi orientări strategice pentru cooperarea culturală între statele membre la nivelul UE. Printre principalele puncte forte identificate se numără sprijinul acordat statelor membre prin învățare reciprocă și cooperare, alinierea puternică la prioritățile naționale și promovarea impactului transsectorial, în special în domeniile sănătății, educației și sustenabilității. Cu toate acestea, rămân unele provocări, cum ar fi impactul inegal de la un stat membru la altul și claritatea, vizibilitatea și monitorizarea limitate, lacunele în materie de finanțare și problemele emergente precum inteligența artificială.

Considerații privind planul de lucru pentru perioada 2027-2030

Fiecare reînnoire a planului de lucru oferă ocazia de a reflecta asupra peisajului și realităților actuale, nu numai din industria culturală și creativă, ci și din alte domenii, având în vedere natura transversală a culturii și importanța sa ca pilon al identității europene, al coeziunii sociale, al creșterii economice și al rezilienței democratice. Ar trebui să se țină cont și de contextul politic în care va fi elaborat următorul plan de lucru. Pregătirile pentru următorul ciclu au loc într-un moment în care peisajul cultural evoluează în funcție de mai mulți factori transformatori: schimbările geopolitice și importanța tot mai mare a culturii în relațiile externe și în reziliența democratică; transformarea digitală, inclusiv evoluția inteligenței artificiale (IA); imperatiile climatice și cele legate de sustenabilitate; participarea culturală și coeziunea socială și aspecte mai ample privind cadrele economice și condițiile de muncă.

Este important de remarcat faptul că următorul plan de lucru va fi elaborat împreună cu noua Busolă pentru cultura Europei, care va înlocui noua agendă europeană pentru cultură (cadrul pentru politica

² Prezentare a Comisiei adresată Comitetului pentru cultură din martie 2026.

culturală a UE începând din 2018). Busola pentru cultură oferă un cadru strategic și prezintă ambiția și viziunea în materie de politică pentru viitoarea direcție a politicii culturale. Una dintre principalele provocări pentru următorul plan de lucru constă în a transpune această ambiție în priorități concrete, metode de lucru eficiente și o cooperare măsurabilă între statele membre. Este esențial să se ia în considerare cele mai bune modalități de a obține un plan de lucru solid, adaptat exigențelor viitorului și adecvat scopului urmărit, care să mențină prioritățile de lungă durată ale Consiliului, oferind în același timp mecanisme pentru a aborda problemele emergente.

Întrebări-cheie de luat în considerare

Având în vedere cele de mai sus, președinția invită miniștrii să ia în considerare următoarele întrebări pentru dezbateri:

1. Care sunt subiectele de politică culturală cărora ar trebui să le acorde prioritate Consiliul în cadrul planului de lucru pentru perioada 2027-2030 și ce acțiuni specifice ale Consiliului ar fi abordate cel mai bine de aceste subiecte?
2. În ce mod pot aceste priorități să abordeze provocările actuale și să se alinieze la Busola pentru cultură și la alte cadre de politică relevante, asigurând în același timp suficientă flexibilitate pentru a se adapta la circumstanțele în schimbare?